

 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2023-4-94-100>

 <https://orcid.org/0000-0001-9002-1435>

СТЕПАНИШЕНА Олена Іванівна

аспірантка Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

e-mail: elenakabzuk@gmail.com

УДК 37.016:811:377.8(045)

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖАХ

Досліджується індивідуалізація змішаного навчання іноземної мови здобувачів освіти у педагогічних коледжах.

Проаналізовано питання переходу здобувачів освіти на дистанційне навчання, що зумовлено пандемією та воєнним часом, і це стало серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу. Процес навчання та викладання нерозривно пов'язаний із вимогами й замовленням суспільства, яке по суті й регулює та корегує процес розвитку і навчання підростаючого покоління.

Представлено стислу класифікацію електронних застосунків та інтерактивних дидактичних посібників, досліджується вплив Інтернету та мобільних засобів на покращення мовних навичок студентів. Використання сучасних педагогічних технологій (навчання у співпраці, проектна методика, інтернет-ресурси допомагають реалізувати особистісно орієнтований підхід, забезпечують індивідуалізацію та диференціацію змішаного навчання іноземної мови з урахуванням вікових особливостей, здібностей студентів, рівня навченості, їхніх схильностей та можливостей.

Ключові слова: *індивідуалізація навчання; дистанційне навчання; змішане навчання; мультимедійні технології; інтернет-ресурси; диференційований підхід; іноземна мова у вищій школі.*

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сьогодні питання дистанційного навчання є надзвичайно актуальним у будь-якій сфері освіти незалежно від рівня акредитації чи підпорядкування. Одна із нагальних проблем, яка стоїть на часі перед вищою освітою, це вдосконалення вже набутих компетенцій викладачів і освоєння ними нових методів дистанційної та змішаної форм навчання.

Щодо сутності дистанційного навчання, то його розглядають як індивідуалізований процес набуття людиною теоретичних

знань, практичних умінь, навичок і способів її пізнавальної діяльності, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціальному середовищі, що забезпечується функціонуванням сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційне навчання неможливо реалізувати без відповідного технічного забезпечення як студентів, так і викладачів, а також за відсутності в них навичок роботи з комп'ютером та в мережі Інтернет [1, с. 4].

Термін «змішане навчання» (в англійській літературі – blended або hybrid learning) має різні визначення. Загалом – це поєднання офлайн- («особисто», «на місці») та онлайн-навчання в різних пропорціях. Концепція змішаного навчання з'явилася ще в 1990-х роках як протиположна онлайн-навчанню, проте впроваджувати її почали лише з 2000-х рр. [1, с. 4].

Зазначимо, що в останні роки у світі та в Україні стали популярними багато платформ, зокрема Google Classroom, Moodle, Atutor тощо, вони відповідають сучасним цифровим запитам освітньої сфери. У контексті дистанційної та змішаної форм навчання застосування цих та інших платформ сприяє оновленню змісту освіти, набуттю педагогічними працівниками та здобувачами освіти нових інформаційних компетентностей, і виводить освіту на якісно новий рівень.

За останні роки потреба суспільства стосовно знань та вмінь людини вирости. З розвитком нових технологій суспільство висуває все нові та нові вимоги до людини, потребує від неї адекватної орієнтації у світі інформації, швидкого темпу розвитку, умінь швидко і якісно пристосовуватися до

змін у світі нових технологій та в житті в цілому. Перехід на дистанційне навчання, зумовлений пандемією та воєнним часом, став серйозним випробуванням. Процес навчання та викладання нерозривно пов'язаний із вимогами й замовленням суспільства, яке по суті й регулює та корегує процес розвитку і навчання підростаючого покоління. Викладання потребує від викладача постійного розвитку та вміння завжди відчувати сучасних студентів, які живуть у світі великої кількості інформації. Педагогу потрібно бути цікавим, мобільним, творчим, уміти використовувати сучасні технології [2, с. 38].

Важливим напрямом у вивченні іноземної мови є використання мережі Інтернет, що на сьогодні є актуальним і своєчасним. У цьому контексті актуальною проблемою є ефективне опанування методами і практичними навичками роботи з інтернет-ресурсами. Це дає змогу викладачу покращити освітній процес, урізноманітнити, осучаснити методи й прийоми викладання, що позитивно впливає на підвищення мотивації студентів до вивчення предмета [3, с. 4].

На сьогодні здійснюється партнерство з іноземними закладами, що забезпечує реалізацію програми для викладачів та студентів – Homes for Ukraine. Наразі за підтримки іноземних закладів є можливість оновити сервіси для онлайн навчання – єдиної можливої форми освіти в Україні на сьогодні, покращити цифровізацію освіти в цілому.

Модернізацію змісту вищої освіти в Україні обумовили процеси міжкультурної інтеграції. Із розвитком сучасних технологій і можливостей людини здійснювати міжнародне спілкування постала проблема вивчення іноземних мов, але не на рівні пасивного сприйняття, а на комунікативному, максимально наближеному до носіїв мови. Із розвитком іншомовної комунікативної технології, розробкою електронних додатків, створення до підручників мультимедійних додатків, адаптованих до роботи з інтерактивною дошкою, з'явилися нові унікальні можливості не тільки у сфері формування позитивної мотивації до оволодіння іноземними мовами, але й у царині підвищення ефективності навчання в цілому [4, с. 2].

Здобувачі освіти мають змогу брати участь в онлайн-олімпіадах, інтернет-тестуванні, заводити друзів по листуванню з різних країн, відвідувати чати, відеоконференції, мати доступ до друкованої інформації, аудіо- та відеоматеріалів. Усе це полегшує процес навчання, робить його більш цікавим та продуктивним.

Завданням сучасного викладача є розкриття можливостей щодо використання глобальної мережі для розв'язання освітніх завдань, полегшення процесу змішаного навчання та засвоєння знань. Використання Інтернету значно розширить спектр реальних комунікативних ситуацій, підвищить мотивацію, дасть можливість застосувати набуті знання, уміння та навички [3, с. 4].

Однак для багатьох педагогів недостатньо вивченим залишається питання ефективного використання подібних ресурсів відповідно до індивідуальних особливостей студентів, а також вимог програми й освітнього стандарту. Адже ще Василь Сухомлинський зазначав, що учитель, який хоче мати високі результати навчання, повинен знати стилі пізнання своїх учнів, покладати це в основу організації спільної діяльності педагога і школярів на уроці [5].

Для формування позитивних мотивів студентів до засвоєння іноземної мови необхідно здійснювати диференційований підхід до визначення змісту лінгвістичних знань та формування вмінь і навичок з мови. Це потребує докладання багато зусиль, щоби працювати творчо, по-новому розв'язувати актуальні завдання сучасної освіти, спрямовані на гуманізацію та демократизацію освітнього процесу у вищій школі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання організації змішаного навчання здобувачів освіти у процесі навчання іноземної мови знайшли відображення у працях вітчизняних учених, педагогів: Л. Андрейко, В. Баркасі, О. Безверха, О. Безлюдний, Н. Бурмакіна, Н. Годованець, І. Денисенко, О. Зубенко, Б. Лабінська, О. Палькевич, Ю. Скарлупіна, Т. Собченко, Т. Філіпп'єва та ін.

Мета статті. Провідною концептуальною ідеєю досягнення мети статті є індивідуалізація змішаного навчання іноземної мови здобувачів освіти у педагогічних коледжах. Завдання полягає у висвітленні найдоцільніших в сучасних умовах способів реалізації цього підходу на заняттях іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Сучасні навчальні посібники з педагогічної психології (Guy R. Lefrancois «Psychology for Teaching», 1991; Earnst T. Goetz, Patricia A. Alexander, Michael J. Ash «Educational Psychology. A classroom Perspective», 1992) відносять до гуманістичного напрямку в навчанні три дидактичні системи: відкритий (open education or open classrooms), індивідуальний стиль навчання (The Learning-Styles Approach) і навчання в співпраці (cooperative learning). У Великій

Британії, Австралії, США є досвід навчання студентів за індивідуальними планами, відповідно до індивідуального стилю навчання. У США і зараз можна знайти чимало відкритих навчальних закладів. Студенти в таких освітніх установах навчаються за індивідуальними планами (worksheets), які вони складають спочатку під керівництвом педагога, а потім поступово, абсолютно самостійно, на день, тиждень, місяць і так далі. Індивідуальний стиль навчання враховує навіть біологічні ритми студента («жайворонки» навчаються зранку, «сови» – з другої половини дня) [6, с. 2–3].

Перш ніж розглянути найефективніші технології засвоєння матеріалу, з'ясуємо причини зниження ефективності засвоєння навчального матеріалу:

- різний темп роботи студентів на занятті;
- різний рівень розумового розвитку студентів;
- різний темп розумової працездатності;
- пасивна позиція частини студентів у навчальному процесі;
- перевантаженість змісту навчального матеріалу [7, с. 11].

Існує безліч методів і прийомів у вивченні іноземної мови, в одній групі потрібно йти одним шляхом, у другій – іншим. Викладання – це своєрідне мистецтво, яке не має теорем, аксіом і сталих величин, це постійний шлях розвитку та вдосконалення знань і вмінь як студентів, так і викладача. Робота педагога не буває сталою – це постійний процес розвитку та самовдосконалення, у якому відбувається динамічна зміна та прийняття все нових і нових професійних якостей та умінь. Інноваційна діяльність – це добре організована, раціональна і систематична робота.

Сучасний викладач іноземної мови – це режисер, який максимально точно повинен реалізувати сценарій заняття: створити цілісний, результативний та привабливий для студентів процес навчання. Тому в арсеналі викладача має бути сукупність методів, прийомів, які б дали змогу підвищити ефективність та якість заняття. Сучасні педагогічні технології, зокрема навчання у співпраці, проектна методика, новітні інформаційні технології, інтернет-ресурси, допомагають реалізувати особистісно орієнтований підхід, забезпечують індивідуалізацію та диференціацію навчання з урахуванням вікових особливостей, здібностей студентів, рівня навченості, їхніх схильностей та можливостей [7, с. 11].

Варто зауважити, що застосування інноваційних педагогічних технологій значно

підвищує ефективність та якість заняття. Зокрема, використання інтерактивної дошки (презентації, електронні підручники, відеофільми) значно підвищує мотивацію студентів, впливає на успішне засвоєння мовних знань та підвищує рівень навченості.

Різноманітні форми реалізації індивідуального підходу до студентів розроблені у методиці навчання іноземних мов:

- самостійна робота (self-directed) під керівництвом викладача;
- самостійне оволодіння (autonomous learning) іноземною мовою наодинці чи у групі шляхом широкого використання різноманітних підручників і посібників, але під керівництвом педагога;
- самостійне оволодіння (home learning) іноземною мовою шляхом опрацювання навчального посібника без допомоги викладача;
- індивідуальна робота (one-to-one teaching) з одним чи кількома педагогами;
- самостійне оволодіння іноземною мовою у спеціалізованих центрах (self-access centres).

Здійснення індивідуального підходу у навчанні студентів іншомовного мовлення за єдиною програмою неможливе без урахування їх індивідуально-психологічних особливостей. Індивідуалізація процесу навчання іноземного мовлення – це єдина система, яка має охоплювати всі етапи освітнього процесу з іноземної мови, а також передбачати комплексне врахування і цілеспрямований розвиток компонентів кожної з підструктур психологічної структури індивідуальності студента, що здійснюють значний вплив на якість оволодіння ним іншомовним мовленням.

До складу цієї системи входять: цілі індивідуалізації процесу навчання; види індивідуалізації та їх зміст; прийоми та засоби індивідуалізації.

Цілі індивідуалізації процесу навчання іноземної мови поділяються на основні та допоміжні. До основних належать: заповнення прогалів у вихідному рівні володіння студентом іншомовним мовленням і своєчасне усунення нового відставання, що з'являється; розвиток інтелектуального кругозору, психічних процесів і якостей особистості студента, які відіграють провідну роль в оволодінні іншомовним мовленням; формування індивідуального стилю оволодіння іншомовним мовленням, який охоплює і вміння організувати самостійну роботу.

Допоміжні цілі індивідуалізації включають: активізацію освітнього процесу з іноземної мови; стимулювання навчальної діяльності студентів; створення позитивно-

го емоційного фону навчального процесу [8, с. 249–250].

Вказані цілі можуть бути досягнуті за умови реалізації різних видів індивідуалізації процесу навчання іншомовної мовленнєвої діяльності. У сучасній методиці навчання іноземних мов види індивідуалізації визначаються відповідно до характеру підструктур психологічної структури індивідуальності здобувача освіти, зважаючи на те, що кожна з них здійснює значний вплив на рівень володіння студентом іноземною мовою.

Інтеграція Інтернету в освітній простір, і, зокрема, застосування його у вивченні англійської мови розпочалося на початку 80-х рр. ХХ ст. За допомогою Інтернету на заняттях англійської мови можна розвивати навички читання, удосконалювати вміння письмового мовлення, тим самим формуючи мотивацію до вивчення іноземної мови. Спілкуючись в мовному інтернет-середовищі, студенти перебувають у реальних життєвих ситуаціях. Залучені до вирішення значної кількості важливих питань, студенти навчаються відповідно швидко на них реагувати. А це – хороший стимул думати, а не маніпулювати мовними формулами, розуміти, передавати зміст смислу, мотивація вивчення іноземної мови.

Комп'ютер коректний до всіх студентських відповідей. Він не супроводжує роботу коментарями, що сприяє розвитку в студентів самостійності й створює сприятливу психологічну атмосферу на занятті. І це – важливий чинник для розвитку індивідуальності.

Інтернет як інформаційна система містить велику кількість інформації та ресурсів. Основний перелік послуг може містити: електронну пошту (e-mail); телеконференції (usenet); відеоконференції; можливість публікації власної інформації, створення сайтів (Web-site), домашніх сторінок (homepage) і розміщення на Web-сервері; доступ до інформаційних ресурсів аудіо, відео й текстів; довідкові каталоги (Yahoo, InfoSeek/UltraSmart, Galaxy); пошукові системи (Alta Vista, HotBob, Google, Open Text, WebCrawler, Excite); розмови в мережі (Chat) [3, с. 4].

Перелічені інтернет-можливості активно використовуються під час вивчення іноземної мови. Формування комунікативної та міжкультурної компетенцій неможливе без практичного спілкування, тому використання інтернет-контенту в такій ситуації є необхідним.

Уявне середовище дає змогу вийти за реалії простору і часу, сприяє аутентичному спілкуванню зі співрозмовниками на

різноманітні теми. Для досягнення оптимальних результатів необхідно грамотно інтегрувати використання Інтернету в освітній процес.

Науковці та вчителі-практики зазначають, що Інтернет допоможе вирішити такі дидактичні завдання: активізувати розумові здібності студентів; залучати до роботи пасивних студентів; забезпечити навчальний процес новими, раніше недоступними матеріалами, автентичними текстами; підвищувати інтенсивність навчального процесу; забезпечити живе спілкування з представниками інших країн, носіями мови; розширити словниковий запас тощо [3, с. 4].

Роль педагога у процесі застосування інтернет-ресурсів в освітньому процесі є однією з актуальних проблем.

У роботі з інтернет-контентом можна використати такі форми організації навчального процесу.

1. Використання інтернет-ресурсів під час вивчення нової теми (добір наочності, аудіо- та відеофрагментів, додаткового матеріалу. Викладач пояснює студентам мету, роздає картки із завданнями та адресами сайтів. Студенти можуть ознайомитися з матеріалом, відібрати потрібне й запропонувати для використання під час вивчення теми).

2. Самостійна або групова робота студентів з інтернет-ресурсами для підготовки доповідей, повідомлень (активне використання пошукових систем).

3. Участь у міжнародних проєктах (добір тем проєктів відповідно до програми, які мають зв'язок із подіями навчального закладу).

4. Листування електронною поштою.

5. Створення власних сайтів.

6. Спілкування викладача з колегами, обмін досвідом, створення мережевої взаємодії між педагогами з інших країн.

Сучасне суспільство збагнуло, що володіння іноземними мовами є великою необхідністю. Щоб досягти успіху в професійній сфері, знання іноземної мови для будь-якого фахівця є надзвичайно важливим. Саме тому зросла потреба у вивченні іноземних мов. Проте залишаються певні труднощі на шляху оволодіння іноземною мовою. Як і раніше основними з них є недолік активної усної практики з розрахунку на кожного студента групи, відсутність необхідної індивідуалізації та диференціації навчання.

Серед цілей навчання іноземної мови в навчальному закладі є оволодіння комунікативною компетенцією студентів, тобто навчання не стільки системи мови (лінгвістичної компетенції), скільки практичне

оволодіння іноземною мовою. Однак, при цьому не слід забувати про ще одну закономірність методики: навчати слід так, щоб у процесі оволодіння іншомовною діяльністю у свідомості студента формувалася система мови. На жаль, практично всі підручники іноземної мови не враховують ці особливості предмета й розробляються з розрахунку на якогось середнього студента. Компенсувати цей недолік можна і потрібно за рахунок використання інноваційних методів, прийомів, технологій навчання. Тому зі всього багатства розроблених у методиці підходів варто подумати про те, щоб відбирати, технологічно опрацьовувати такі, які могли б надати можливість усної практики кожному студентові на занятті не менше 15–20 хвилин. При цьому важливо забезпечити можливість індивідуалізації та диференціації навчання з урахуванням здібностей здобувачів освіти [6, с. 2].

Відомо, що здібності не можуть виникати поза діяльністю, але не всяка діяльність є джерелом розвитку особистості. Просте тренування у виконанні яких-небудь навчальних дій, призводить до засвоєння навчального матеріалу, але не є механізмом психічного розвитку.

Розробляючи завдання, варто пам'ятати, що вони не мають просто інтерпретувати те, що можна було б зробити і без Інтернету. Студенти значно успішніше вивчатимуть іноземну мову, якщо вправи тренуватимуть різні види вмінь, дадуть реальну можливість для комунікації й сприятимуть взаємодії та співпраці. Завдання мають надати студентам можливість оцінювати, рецензувати, публікувати, порівнювати, моделювати, створювати, досліджувати, висувати гіпотези, організовувати, сперечатися, брати інтерв'ю, слухати, дивитися, спостерігати, переказувати, експериментувати, робити доповіді. Ці завдання сприятимуть формуванню та розвитку інформаційної компетенції студентів.

Наслідком ігнорування особистісних особливостей студента є втрата інтересу й глибокий мотиваційний спад. Під час навчання іншомовному спілкуванню важливо пам'ятати, що студент сприймає мовні завдання як свої власні й проявляє постійну активність упродовж усього заняття лише в тому випадку, якщо запропоновані йому завдання яким-небудь чином співвіднесені із особливостями здобувача освіти як особистості. Саме врахування особистісних особливостей студента призводить до виникнення ситуативної комунікативної мотивації, тобто забезпечується ініціативна його участь в навчальному або реальному спілкуванні [9, с. 34].

Перспективним процесом організації ефективного освітнього процесу є проектна діяльність. Систематизація самостійно здобутих знань, орієнтування в інформаційному просторі, бачення проблему і прийняття рішення відбувається саме через метод проекту.

Проектна робота вимагає часу для її виконання. Вона передбачає опрацювання певної проблеми. Кожен проект потребує комплексних знань і вмінь. Проекти можуть бути різноплановими, а саме: пошукові, творчі, інформативні; реальні, надумані; індивідуальні, парні, групові. Цей метод повною мірою може носити проблемний характер, стимулює обмін думками, спонукає до роздумів, а також розвиває творчу особистість студента, створює умови для максимальної реалізації особистісних можливостей, підтримує розвиток пізнавальних інтересів та здібностей, потреби у творчій самореалізації [10, с. 7].

Створення презентацій є окремою складовою освітнього процесу. У процесі підготовки презентації студент усвідомлено вивчає тему та займається дослідною роботою, використовуючи творчий потенціал. Метод презентацій досить часто використовують у своїй педагогічній діяльності. Спершу пропонують студентам проблему, яку потрібно опрацювати. Потім готують свою презентацію, у якій ставлять проблемні питання та варіанти їх вирішення. Здобувачі освіти, у свою чергу, проводять дослідження, аналізують отримані дані та оформлюють висновки й кінцеві результати. Завершальний етап роботи – це захист своєї презентації на занятті. Захист презентацій можна проводити в різних формах: у вигляді прес-конференції, публікації, круглого столу, сценарію, мультимедійними засобами та ін.

Висновки та перспективи подальших наукових доробок. Навчання іноземної мови вимагає особистісно орієнтованого підходу більшою мірою, ніж будь-який інший навчальний предмет, оскільки індивідуальною є мова студента. І дійсно, студентська мова – це засіб виразу його індивідуальних відчуттів, емоцій, поглядів. Для досягнення цілей навчання, намічених сучасною програмою, для розвитку комунікативної компетенції студентів необхідне, перш за все, спілкування.

Сучасний студент прагне бути всебічно розвиненим. Він багато подорожує і спілкується, розширюючи свої знання про культурні цінності світу.

У сучасних умовах гуманістична філософія освіти реалізується з допомогою різноманітних технологій, метою яких є не тільки трансляція знань, а й виявлення,

розвиток, зростання творчих інтересів і здібностей кожного студента, стимулювання самостійної продуктивної навчальної діяльності.

У вивченні іноземної мови процеси вивчення та запам'ятовування відбуваються не так, як під час вивчення рідної. І для того, щоб ефективно навчити студента, викладачеві слід розуміти ці процеси, знаходити шляхи оволодіння мовою, враховувати індивідуальні особливості й здібності студента.

Дистанційне навчання є формою організації освіти, яка містить у собі нові методи та підходи для організації навчального процесу. Однозначною перевагою такої форми освіти є доступність, відкритість і можливість для студентів виконувати завдання та здобувати інформацію в зручний час і в будь-якому куточку світу. Позитивною стороною дистанційного навчання є можливість його застосування до викладання будь-якого предмета з урахуванням індивідуальних здібностей та нахилів студентів.

Перевагою змішаного навчання є можливість безпосередньої комунікації між студентами та викладачем. Суттєвим є те, що студент має можливість сам розподіляти свій робочий час, виконуючи самостійну частину завдання й отримуючи онлайн-консультації від викладача. Для педагогів є свої переваги: змішана форма навчання частково розвантажує викладача, оскільки зменшується час для підготовки до онлайн-уроків.

Підбиваючи підсумки, необхідно зауважити, що застосування нових форм навчання дає можливість розширити межі творчої співпраці викладача і студентів, усвідомити можливості ефективного застосування комп'ютерних технологій під час вивчення іноземної мови, привчити студентів до самостійної дослідної діяльності під час вирішення практично спрямованих завдань.

Список бібліографічних посилань:

1. Амеліна О.С. *Дистанційне та змішане навчання. Досвід, поради, інструменти*. Харків: Основа, 2022.
2. Гокіна Н.О. Яку стратегію обрати, щоб бути цікавим. *Англійська мова в початковій школі*, 2011. №7(80). С. 38–39.

3. Плугатарьова О. Використання інтернет-ресурсів на уроках англійської мови. *English*, 2013. №20(620). С. 4–6.
4. Іванова Т.Г. Організація роботи з творчо обдарованими дітьми на уроках. *Англійська мова і література*, 2012. №10(344). С. 2–8.
5. Ткачук М.М. Вислови відомих людей про професію вчителя. *Бібліотека методичних матеріалів*. URL: <https://vseosvita.ua/library/dodatkovij-material-vislovi-vidomih-ludej-pro-profesiu-vcitela-358701.html>
6. Даниленко, І.В. Навчання в співпраці як різновид особистісно орієнтованого підходу у викладанні іноземної мови. *Англійська мова і література*, 2012. №4(338). С. 2–4.
7. Нягу О. Сучасні методи засвоєння навчального матеріалу. *English*, 2015. №23(671). С. 11–12.
8. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Вид. 2-е, випр. і перероб. / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2002. С. 249–250.
9. Момот О.В. Прогресивні інноваційні методики і технології. *Англійська мова в початковій школі*, 2011. №8(81). С. 28–35.
10. Дьоміна О.М. Метод проектів як засіб розвитку творчої особистості та ефективної співпраці учнів і вчителя. *Англійська мова і література*, 2012. №3(337). С. 7.

References

1. Амеліна, О.С. (2022). *Дистанційне та змішане навчання. Досвід, поради, інструменти*. Харків: Основа.
2. Гокіна, Н.О. (2011). Яку стратегію обрати, щоб бути цікавим. *Англійська мова в початковій школі*, 7(80): 38–39.
3. Плугатарьова, О. (2013). Використання інтернет-ресурсів на уроках англійської мови. *English*, 20(620): 4–6.
4. Іванова, Т.Г. (2012). Організація роботи з творчо обдарованими дітьми на уроках. *Англійська мова і література*, 10(344): 2–8.
5. Ткачук, М.М. (без дати). Вислови відомих людей про професію вчителя. *Бібліотека методичних матеріалів*. Retrieved from <https://vseosvita.ua/library/dodatkovij-material-vislovi-vidomih-ludej-pro-profesiu-vcitela-358701.html>
6. Даниленко, І.В. (2012). Навчання в співпраці як різновид особистісно орієнтованого підходу у викладанні іноземної мови. *Англійська мова і література*, 4(338): 2–4.
7. Нягу, О. (2015). Сучасні методи засвоєння навчального матеріалу. *English*, 23(671): 11–12.
8. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах (2002). Вид. 2-е, випр. і перероб. / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт. С. 249–250.
9. Момот, О.В. (2011). Прогресивні інноваційні методики і технології. *Англійська мова в початковій школі*, №8(81): 28–35.
10. Дьоміна, О.М. (2012). Метод проектів як засіб розвитку творчої особистості та ефективної співпраці учнів і вчителя. *Англійська мова і література*, 3(337): 7.

STEPANYSHENA Olena

Postgraduate student,
Khmelnitsky Humanitarian-Pedagogical Academy

INDIVIDUALIZATION OF BLENDED LEARNING OF A FOREIGN LANGUAGE FOR EDUCATION SEEKERS IN PEDAGOGICAL COLLEGES

Summary. The article examines the individualization of blended learning of a foreign language of students in pedagogical colleges. The transition to distance learning, due to the pandemic and wartime, has become a serious test for all participants in the educational process. The

process of learning and teaching is inextricably linked with the demands and orders of society, which essentially regulates and corrects the process of development and education of the younger generation.

The issue of the development of distance education has gained considerable importance. The use of new forms of education makes it possible to expand the boundaries of creative activity of both the teacher and students, to realize the possibilities of effective use of computer technologies during mixed foreign language learning, to accustom students to independent research activities while solving practically directed tasks.

Distance learning is an individualized process of acquiring knowledge, abilities, skills and ways of cognitive activity of a person, which takes place mainly through the mediated interaction of remote participants of the educational process in a special environment that functions on the basis of modern psychological and pedagogical and information and communication technologies. Distance learning cannot be implemented without appropriate technical support for both students and teachers, as well as in the absence of computer and Internet skills.

The article presents a concise classification of electronic applications and interactive didactic aids. However, for many teachers, the question of ways and means of using such resources, their search and processing in accordance with the level and interests of students, as well as the

requirements of the program and educational standard, remains open.

The article examines the impact of the Internet and mobile applications on improving students' language skills. New motives for learning English require a differentiated approach to determining the content of linguistic knowledge and the formation of language abilities and skills.

Thus, modern pedagogical technologies, in particular collaborative learning, project methodology, the latest information technologies, Internet resources, help to implement a personally oriented approach, provide individualization and differentiation of blended learning of a foreign language, taking into account the age characteristics, abilities of students, level of education, and their inclinations and opportunities.

Keywords: *individualization of learning; distance learning; mixed learning; multimedia technologies; Internet resources; differentiated approach; foreign language in higher education.*

*Одержано редакцією 01.12.2023
Прийнято до публікації 19.12.2023*